

A1

ವರ್ಷನ್ ಕೋಡ್

ಅರ್ಹತಾ ಪರೀಕ್ಷೆ - 2025
ಪತ್ರಿಕೆ - 2
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು : 100
ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 200
ವಿಷಯ : ಸಂಸ್ಕೃತ
ವಿಷಯದ ಕೋಡ್ : 19

ಕ್ರಮ
ಸಂಖ್ಯೆ :

ನಿಮ್ಮ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ಪತ್ರಿಕೆ
ಸಂಕೇತ

SAN21125B

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು

ಮಾಡಿ:

1. ಕೊಠಡಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಬೆ. 9.55 ಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
2. ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿದ್ದೀರೆಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
3. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ವರ್ಷನ್ ಕೋಡ್ ಅನ್ನು ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಬೇಕು.
4. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ವರ್ಷನ್ ಕೋಡ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾಮಿನಲ್ ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಬರೆಯಬೇಕು.
5. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೆಳಭಾಗದ ನಿಗದಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾಡಬೇಡಿ:

- ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುವ ಟೈಮಿಂಗ್ & ಮಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ತಿದ್ದಬಾರದು / ಹಾಳುಮಾಡಬಾರದು / ಅಳಿಸಬಾರದು.

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ **signs and symbols** ಗಳನ್ನು, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳದ ಹೊರತು, ನಿಗದಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.
2. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 100 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 4 ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ.
3. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸೀಲ್ ತೆಗೆದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪುಟಗಳು ಮುದ್ರಿತವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹರಿದು ಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅಕ್ಷರಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ 5 ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಂತರ ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.
4. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವ ಸರಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮುಂದೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೃತ್ತವನ್ನು ನೀಲಿ ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್‌ನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ತುಂಬುವುದು.

ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ				ತಪ್ಪು ಕ್ರಮಗಳು WRONG METHODS											
CORRECT METHOD				❌	②	③	④	①	②	③	④	①	●	●	④
①	●	③	④	①	②	③	④	①	●	③	④	①	②	③	④

5. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಕ್ಯಾನರ್ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದು ಸಣ್ಣ ಗುರುತನ್ನು ಸಹ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ.
6. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಖಾಲಿ ಜಾಗವನ್ನು ಕಚ್ಚಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡಿ.
7. ಮ. 1.00 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಬೆಲ್ ಆದ ನಂತರ ಉತ್ತರಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಠಡಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರಿ.
8. ಕೊಠಡಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಮೇಲ್ಕಾಗದ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ (ಕಚೇರಿ ಪ್ರತಿ) ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂಬದಿಯ ಯಥಾಪ್ರತಿಯನ್ನು (ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪ್ರತಿ) ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
9. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಅಂಕಗಳಿರುತ್ತದೆ.
10. ಋಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
11. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಕ್ಯುಲೇಟರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ರೀತಿಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್/ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಸಾಧನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರದ ಆವರಣದೊಳಗೆ ತರುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.

DO NOT WRITE HERE

A1

**VERSION
CODE**

ELIGIBILITY EXAMINATION-2025
PAPER-2
 Total Number of Questions : 100
 Maximum Marks : 200
 Subject : SANSKRIT
 Subject Code : 19

Serial
Number :

MENTION YOUR REGISTER NUMBER

**Paper
Code**

SAN21125B

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

DOs:

1. This question booklet is issued to you at **9.55 AM** by the room invigilator.
2. Check whether the Register Number has been entered and shaded in the respective circles on the OMR answer sheet.
3. The version code of this question booklet should be entered on the OMR answer sheet and the respective circles should also be shaded completely.
4. The Version Code and Serial Number of this question booklet should also be entered on the Nominal Roll without any mistakes.
5. Compulsorily sign at the bottom portion of the OMR answer sheet in the space provided.

DON'Ts:

- **THE TIMING AND MARKS PRINTED ON THE OMR ANSWER SHEET SHOULD NOT BE DAMAGED / MUTILATED / SPOILED.**

IMPORTANT INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

1. In case of usage of **signs and symbols** in the questions, the regular textbook connotation should be considered unless stated otherwise.
2. This question booklet contains **100** questions and each question will have one statement and four different options / responses & out of which you have to choose one correct answer.
3. **After 10.00 AM**, remove the paper seal of this question booklet and check that this booklet does not have any unprinted or torn or missing pages or items etc., if so, get it replaced by a complete test booklet within 5 minutes of the commencement of exam. Read each item and start answering on the OMR answer sheet.
4. Completely **darken / shade** the relevant circle with a **blue or black ink ballpoint pen against the question number on the OMR answer sheet.**

ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ CORRECT METHOD	ತಪ್ಪು ಕ್ರಮಗಳು WRONG METHODS											
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Please note that even a minute unintended ink dot on the OMR answer sheet will also be recognized and recorded by the scanner. Therefore, avoid multiple markings of any kind on the OMR answer sheet.
6. Use the space provided on each page of the question booklet for rough work. Do not use the OMR answer sheet for the same.
7. **Once the last Bell rings at 1.00 PM**, stop writing on the OMR answer sheet and hand over the **OMR answer sheet** to the room invigilator as it is.
8. After separating the top sheet (Office copy), the invigilator will return the bottom sheet replica (Candidate's copy) to you.
9. All questions carry equal marks.
10. **There will be no negative marking.**
11. Use of Mobile Phones, Calculators and other Electronic/Communication gadgets of any kind is prohibited inside the Examination venue.

NOTE: In case of any discrepancy in the question paper, please refer English/ Kannada Version.

1. यथायोग्यं योजयत।

a) ज्ञानसूक्तम्

i) 10.34

b) हिरण्यगर्भसूक्तम्

ii) 10.125

c) वाक्सूक्तम्

iii) 10.121

d) कितवसूक्तम्

iv) 10.71

(1) a-iv, b-iii, c-ii, d-i

(2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

(3) a-i, b-iii, c-ii, d-iv

(4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

2. याजुषज्योतिषमिति ग्रन्थस्य प्रणेता कः ?

(1) सायणः।

(2) लगधः।

(3) आपस्तम्बः।

(4) कात्यायनः।

3. योजयत -

a) कौषीतकिब्राह्मणम्

i) अथर्ववेदः

b) शतपथब्राह्मणम्

ii) ऋग्वेदः

c) गोपथब्राह्मणम्

iii) यजुर्वेदः

d) आर्षेयब्राह्मणम्

iv) सामवेदः

(1) a-ii, b-iii, c-i, d-iv

(2) a-iv, b-ii, c-iii, d-i

(3) a-iii, b-i, c-ii, d-iv

(4) a-i, b-iii, c-iv, d-ii

4. 'समानी व आकूतिः समाना हृदयानि व' इति कस्य वेदस्य मन्त्रः भवति ?

(1) ऋग्वेदस्य

(2) यजुर्वेदस्य

(3) सामवेदस्य

(4) अथर्ववेदस्य

5. वेदे 'सूनरी' कस्याः विशेषणम् ?

(1) घोषायाः

(2) उषसः

(3) कण्वः

(4) ब्रह्मा

6. प्रतिहता ऋत्विक् कस्य गणस्य विद्यते।

(1) उद्गातृगणस्य

(2) होतृगणस्य

(3) ब्राह्मणस्य

(4) अध्वर्युगणस्य

7. “सा च अमश्चेति तत्साम्नः आमत्वम्” - इति सामलक्षणं कुतोक्तम्?

(1) ईशावास्योपनिषदि।

(2) केनोपनिषदि।

(3) छान्दोग्योपनिषदि।

(4) बृहदारण्यकोपनिषदि।

8. योजयत -

a) अग्निः

i) चेतति

b) वायुः

ii) द्रवत्पाणी

c) इन्द्रः

iii) दर्शतः

d) अश्विनौ

iv) कविक्रतुः

(1) a-iii, b-ii, c-iv, d-i

(2) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

(3) a-ii, b-iii, c-iv, d-i

(4) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

9. ‘राष्ट्राभिवर्धनम्’ इति सूक्तं कस्य वेदस्य कस्मिन् मण्डले वर्तते?

(1) ऋग्वेदस्य, द्वितीये।

(2) सामवेदस्य, चतुर्थे।

(3) अथर्ववेदस्य, प्रथमे।

(4) यजुर्वेदस्य, तृतीये।

10. त्रिपादणिष्ठमध्या —————

(1) यवमध्या

(2) पिपीलिकामध्या

(3) शङ्कुमती

(4) ज्योतिष्मती

11. शुनश्शेषाख्यानं कस्मिन् ब्राह्मणे निबद्धं भवति ?

(1) ऐतरेये	(2) तैत्तिरीये
(3) छान्दोग्ये	(4) गोपथे

12. यथायोग्यं योजयत-

a) ईशावास्योपनिषत्	i) ऋग्वेदीयः।
b) कौषीतक्युपनिषत्	ii) यजुर्वेदीयः।
c) केनोपनिषत्	iii) अथर्ववेदीयः।
d) प्रश्नोपनिषत्	iv) सामवेदीयः।
(1) a-ii, b-i, c-iv, d-iii	(2) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
(3) a-iii, b-iv, c-i, d-ii	(4) a-iv, b-ii, c-iii, d-i

13. ऋग्वेदप्रातिशाख्ये अनुनासिकसंज्ञायाः नामान्तरं भवति — ।

- (1) रिफितसंज्ञा
- (2) रक्तसंज्ञा
- (3) संयोगसंज्ञा
- (4) प्रगृह्यसंज्ञा

14. पदविभागमन्त्रार्थं देवतानिरूपणं शास्त्रं — ।

- (1) शिक्षा
- (2) निरुक्तं
- (3) व्याकरणं
- (4) कल्पः।

15. आज्यप्रभृत्यग्निमारुतान्तो — उच्यते।

- (1) दर्शपूर्णमासः
- (2) अग्निष्टोमः
- (3) नृयज्ञः
- (4) अग्निहोत्रम्

16. योजयत-

a) प्रज्ञानं ब्रह्म

b) अहं ब्रह्मास्मि

c) तत्त्वमसि

d) अयमात्मा ब्रह्म

(1) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

(3) a-iv, b-ii, c-i, d-iii

i) सामवेदः।

ii) अथर्ववेदः।

iii) ऋग्वेदः।

iv) यजुर्वेदः।

(2) a-ii, b-i, c-iii, d-iv

(4) a-i, b-iii, c-ii, d-iv

17. "कस्मै देवाय हविषा विधेम" इति मन्त्रभागे स्तूयमानः देवः कः ?

(1) सूर्यः

(3) इन्द्रः

(2) वरुणः

(4) प्रजापतिः

18. व्याकरणस्य कात्स्न्यं विद्यास्थानं किम् ?

(1) ब्राह्मणं

(3) छन्दः

(2) निरुक्तं

(4) कल्पः

19. पूर्वौ चेदयुजौ ———।

(1) उष्णिक्

(3) सतःपङ्क्तिः

(2) जगती

(4) अष्टिः

20. अथर्ववेदीयं पृथिवीसूक्तं कस्मिन् काण्डेऽन्तर्भवति ?

(1) षष्ठे

(3) दशमे

(2) अष्टमे

(4) द्वादशे

21. योजयत।

a) श्लोकवार्तिकम्

b) न्यायकणिका

c) स्फोटसिद्धिः

d) बृहती

(1) a-iv, b-iii, c-ii, d-i

(3) a-i, b-iii, c-ii, d-iv

i) प्रभाकरः।

ii) मण्डनमिश्रः।

iii) वाचस्पतिमिश्रः।

iv) कुमारिलभट्टः।

(2) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

(4) a-ii, b-iii, c-i, d-iv

22. अनधिगततथाभूतार्थावधारणं ———।

(1) प्रमितिः	(2) अनुमानम्
(3) उपमानम्	(4) अनुपलब्धिः

23. प्रामाण्यं स्वतः अप्रामाण्यं परतः इति के वदन्ति ?

(1) मीमांसकाः	(2) नैयायिकाः
(3) वैयाकरणाः	(4) जैनाः

24. “शक्तस्य शक्यकरणात् कारणभावाच्च”।

अत्र प्रस्तुतो विषयः कः ?

(1) सत्कार्यम्।	(2) असत्कार्यम्।
(3) अप्रधानम्।	(4) पुरुषः।

25. जैनसिद्धान्तप्रतिपादकः प्रथमः ग्रन्थः ———

- (1) षट्खण्डागमः।
- (2) प्रवचनसारः।
- (3) स्याद्वादमञ्जरी।
- (4) तत्त्वार्थसूत्रम्।

26. न्यायशास्त्रे “पदार्थतत्त्वनिरूपणम्” इति ग्रन्थस्य कर्ता कः ?

- (1) रघुनाथशिरोमणिः।
- (2) उदयनाचार्यः।
- (3) विश्वनाथः।
- (4) केशवमिश्रः।

27. सोमेन यजेत इत्यत्र करणत्वेन भावनायां ——— अन्वेति।

(1) सोमलता	(2) धात्वर्थः
(3) संख्या	(4) कालः

28. चतुर्षु पुरुषार्थेषु चार्वाकाः कयोः निषेधं कुर्वन्ति ?
- (1) धर्मस्य अर्थस्य च । (2) अर्थस्य कामस्य च ।
(3) कामस्य मोक्षस्य च । (4) धर्मस्य मोक्षस्य च ।
29. अधोलिखितेषु ख्यातिवादेषु योगाचाराणां सम्बन्धः कया सह ?
- (1) आत्मख्यात्या (2) असत्ख्यात्या
(3) अख्यात्या (4) अन्यथाख्यात्या
30. जैनमते जीवस्य अवस्थे के ?
- (1) भोक्तृत्वं तथा कर्तृत्वम् । (2) भोक्तृत्वं तथा द्रष्टृत्वम् ।
(3) द्रष्टृत्वं तथा कर्तृत्वम् । (4) द्रष्टृत्वं तथा निर्देशत्वम् ।
31. पुरुषस्यास्तित्वं सांख्यशीत्या कस्माद् हेतोः ?
- (1) त्रैगुण्यात् (2) विषयत्वात्
(3) भेदानां परिमाणत्वात् (4) अधिष्ठानात्
32. यथोचितं योजयित्वा लिखत।
- a) प्राच्यादिव्यवहारहेतुः i) मनः
b) अतीतादिव्यवहारहेतुः ii) संयोगः
c) सुखाद्युपलब्धिसाधनमिन्द्रियम् iii) दिक्
d) संयुक्तव्यवहारासाधारणो धर्मः iv) कालः
- (1) a-ii, b-iii, c-i, d-iv (2) a-iv, b-i, c-ii, d-iii
(3) a-iii, b-iv, c-i, d-ii (4) a-i, b-ii, c-iv, d-iii
33. स्तुति - निन्दान्यतरपरं वाक्यम् ——— भवति।
- (1) मन्त्रः (2) विधिः
(3) नामधेयम् (4) अर्थवादः

34. “माता भूमिः पुत्रोऽहंपृथिव्याः” इति
मन्त्रः कस्मिन् वेदे वर्तते ?

(1) यजुर्वेदे	(2) ऋग्वेदे
(3) अथर्ववेदे	(4) सामवेदे

35. वैशेषिकदर्शने इदं प्रमाणं न भवति।

(1) स्मृतिः	(2) प्रत्यक्षम्
(3) अनुमानम्	(4) अर्थापत्तिः

36. ‘वह्निश्नुषणो द्रव्यत्वात्’ इत्युदाहरणं कस्य हेत्वाभासस्य ?

- (1) आश्रयसिद्धहेत्वाभासस्य
- (2) व्याप्यसिद्धहेत्वाभासस्य
- (3) स्वरूपसिद्धहेत्वाभासस्य
- (4) बाधितहेत्वाभासस्य

37. अधोलिखितेषु किं नियमे नान्तर्भवति ?

(1) शौचम्।	(2) सन्तोषः।
(3) अहिंसा।	(4) ब्रह्मचर्यम्।

38. ‘साध्यव्यापकी भूताभावप्रतियोगी’ इति कस्य हेत्वाभासस्य लक्षणम् ?

(1) असिद्धस्य	(2) विरुद्धस्य
(3) अनैकान्तस्य	(4) सत्प्रतिपक्षस्य

39. यथोचितं योजयत

a) क्षुत्करः	i) देवदत्तः
b) उद्गिरणकरः	ii) कृकलः
c) जृम्भणकरः	iii) धनञ्जयः
d) पोषणकरः	iv) नागः
(1) a-ii, b-iv, c-i, d-iii	(2) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
(3) a-iii, b-i, c-ii, d-iv	(4) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

40. यद्यपि भगवान् बुद्ध एक एव बोधयिता तथापि बोद्धव्यानां बुद्धिभेदात् ———।

(1) द्वैविध्यम्	(2) त्रैविध्यम्
(3) चातुर्विध्यम्	(4) वैविध्यम्

41. बिभर्ति इत्यस्य बिभर्ति इति मूलरूपं कस्य मते ?

(1) ग्रिम्	(2) ग्रासमन्
(3) वर्नर्	(4) न कस्यापि

42. अधोलिखितेषु भारोपीय-भाषासंसर्गः नास्ति -

- (1) संस्कृत - पालि - प्राकृताः
- (2) तमिल - तेलुगु - मलयालमाः
- (3) लाटिन् - ग्रीक् - अवेस्ताः
- (4) अंग्रेजी - रूस - जर्मनाः

43. 'उद् + कट' इत्यस्य स्थाने उत्कट इति करणम् -

- (1) घोषीकरणम्
- (2) अघोषीकरणम्
- (3) महाप्राणीकरणम्
- (4) अल्पप्राणीकरणम्

44. यथाक्रमं योजयत

a) ह्रस्वः	i) द्विमात्रा
b) दीर्घ	ii) अर्धमात्रा
c) प्लुतः	iii) एकमात्रा
d) व्यञ्जनम्	iv) त्रिमात्रा
(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv	(2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii
(3) a-iii, b-i, c-iv, d-ii	(4) a-iv, b-iii, c-ii, d-i

45. संयोजयत -

a) अनुकरणसिद्धान्तः

i) हर्डर्

b) रणनसिद्धान्तः

ii) हैवेट्

c) प्रकृतिसिद्धान्तः

iii) प्लेटो

d) स्वनिमशब्दः (Phoneme)

iv) माक्समुल्लर्

(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(2) a-ii, b-iii, c-iv, d-i

(3) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

(4) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

46. पातालविजयनामकं नाटकं केन लिखितम्?

(1) कात्यायनेन

(2) पतञ्जलिना

(3) पाणिनिना

(4) भर्तृहरिणा

47. योजयत

a) पाणिनिः

i) गोणिका पुत्रः

b) कात्यायनः

ii) काशिका

c) पतञ्जलिः

iii) दाक्षीपुत्रः

d) वामनः

iv) ऋतुवर्णयोः मिथः सावर्ण्यम्

(1) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

(2) a-iv, b-iii, c-ii, d-i

(3) a-i, b-ii, c-iv, d-iii

(4) a-ii, b-iii, c-i, d-iv

48. पाणिनीयव्याकरणे गौरवार्थं बहुवचनं नास्ति, हेमचन्द्रव्याकरणे अस्ति इति वाक्ये कीदृशे?

(1) प्रथमवाक्यं सत्यं, द्वितीयवाक्यम् असत्यम्

(2) द्वितीयवाक्यं सत्यं, प्रथमवाक्यम् असत्यम्

(3) वाक्यद्वयमपि सत्यम्

(4) वाक्यद्वयमपि असत्यम्

49. क् त् प् - एते वर्णाः जर्मेनिक्-ध्वनौ -

(1) ख् थ् फ्

(2) ग् द् ब्

(3) घ् थ् भ्

(4) क् त् प्

50. स्पृष्ट - घोष - कण्ठस्थानीयौ वर्णौ -

(1) कखौ	(2) कगौ
(3) गघौ	(4) गङ्गौ

51. 'मनस्' इत्यत्र 'टि' संज्ञा कस्य ?

(1) अस्	(2) स्
(3) नस्	(4) अनस्

52. 'न लोपः प्रातिपदिकान्तस्य' इति सूत्रे 'न' शब्दस्य कोऽर्थः ?

- (1) निषेधः
(2) पर्युदासः
(3) नकारः
(4) न कोऽपि

53. संयोजयत -

a) प्रकृतिभावः	i) अधिकारसूत्रम्
b) ओत्	ii) सवर्णदीर्घः
c) पूर्वत्तासिद्धम्	iii) संज्ञासूत्रम्
d) सीमन्तः	iv) सन्ध्यभावः
e) श्रीशः	v) शकन्ध्वादिः

- (1) a - v, b - iv, c - i, d - iii, e - ii
(2) a - iv, b - i, c - iii, d - ii, e - v
(3) a - iv, b - iii, c - i, d - v, e - ii
(4) a - v, b - iv, c - iii, d - ii, e - i

54. "वेदमासो धृतव्रतः" इति मन्त्रभागे "धृतव्रतः" इति पदेन कः निर्दिष्टः ?

(1) प्रजापतिः	(2) सूर्यः
(3) रुद्रः	(4) वरुणः

55. उभयप्राप्तौ कुत्र षष्ठी ?

(1) कर्तरि	(2) कर्मणि
(3) करणे	(4) अधिकरणे

56. तालिकाम् उचितां चित्वा लिखत -

a) युवजानि:	i) कर्मधारयः
b) दम्पती	ii) तत्पुरुषः
c) अतिकोकिलः	iii) बहुव्रीहिः
d) विद्वज्जनः	iv) एकशेषः
(1) a-iv, b-iii, c-i, d-ii	(2) a-iii, b-ii, c-iv, d-i
(3) a-iv, b-iii, c-ii, d-i	(4) a-iii, b-iv, c-ii, d-i

57. 'गोपी कृष्णाय तिष्ठते' इत्यत्र आत्मनेपदं केन सूत्रेण ?

(1) समवप्रविभ्यः स्थः	(2) प्रकाशनस्थेयाख्ययोश्च
(3) उदोऽनूर्ध्वकर्मणि	(4) उपान्मन्त्रकरणे।

58. आचार्येण शब्दानुशासनम् इत्यत्र समासः कुतो न ?

- (1) कर्मणि च इति सूत्रेण निषेधात्
- (2) कर्तरि च इति निषेधात्
- (3) तृजकाभ्यां कर्तरि इति निषेधात्
- (4) न लोकाव्ययनिष्ठा खलर्थतृनाम् इति निषेधात्

59. शब्दतत्त्वं ब्रह्म कथं विवर्तते ?

(1) अर्थभावेन	(2) मिथ्याभावेन
(3) वाक्यरूपेण	(4) पदरूपेण

60. यथाक्रमं चिनुत -

- (1) फ ढ ख छ घ - आयन् एय् ईन् ईय् इय्
- (2) फ ख ढ छ घ - आयन् एय् ईन् ईय् इय्
- (3) फ ख ठ छ घ - आयन् एय् ईन् ईय् इय्
- (4) फ घ ठ छ ख - आयन् एय् ईन् ईय् इय्

61. कुमारसम्भवे आडितः — सर्गाः कालिदासकृताः इति — सर्गाः अन्यकृताः इति प्रवादः। ते संख्ये क्रमेण के ?
 (1) 9, 8 (2) 8, 9
 (3) 10, 7 (4) 7, 10
62. रघुवंशे केषु सर्गेषु श्रीरामवर्णनं वर्तते ?
 (1) 9-15 पर्यन्तम् (2) 8-14 पर्यन्तम्
 (3) 9-10 पर्यन्तम् (4) 8-13 पर्यन्तम्
63. “तां सुन्दरीं चेन्न लभेत नन्दः, सा वा निषेवेत न तं नतभूः”। इमौ इलोकपादौ कस्य कवेः वर्तेते ?
 (1) भासस्य (2) विशाखदत्तस्य
 (3) अश्वघोषस्य (4) दण्डिनः
64. एषु अभियुक्त्युक्त्यनुगुणं कः गणः समीचीनः
 (1) भारविः - अर्थगौरवम्, कालिदासः-उपमा, दण्डी-एतत्त्रितयम्, माघः - पदलालित्यम्
 (2) कालिदासः- उपमा, दण्डी-पदलालित्यम्, भारविः - एतत्त्रितयम्, माघः - अर्थगौरवम्
 (3) भारविः - उपमा, कालिदासः- अर्थगौरवम्, दण्डी- पदलालित्यम्, माघः - एतत्त्रितयम्
 (4) दण्डी- पदलालित्यम्, माघः - एतत्त्रितयम्, भारविः - अर्थगौरवम्, कालिदासः- उपमा
65. ‘मधुरया मधुबोधितमाधवीमधुसमृद्धिसमेधित मेधया’ इति कस्य कवेर्वचनमिदम् ?
 (1) माघस्य (2) विशाखदत्तस्य
 (3) हर्षस्य (4) भासस्य
66. योजयत
 a) दण्डी i) निर्दोषलक्षणवती सरीतिर्गुण भूषिता
 b) जयदेवः ii) इष्टार्थकावच्छिन्ना पदावलिः
 c) विश्वनाथः iii) काव्यस्यात्मा ध्वनिः
 d) आनन्दवर्धनः iv) वाक्यं रसात्मकं काव्यम्
 (1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv (2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii
 (3) a-iii, b-iv, c-ii, d-i (4) a-iv, b-i, c-iii, d-ii

67. वहति गिरिरयं विलम्बिघण्टा -
 द्वयपरिवारितवारणेन्द्रलीलाम्।
 अयं श्लोकपादः कस्य कवेः अस्ति ?
- (1) अश्वघोषस्य
 - (2) माघस्य
 - (3) भासस्य
 - (4) भवभूतेः
68. त्रयोदश त्रिवेन्द्रनाटकानि इति कस्य कवेः, कस्मिन् वर्षे प्रकाशितानि ?
- (1) भासस्य - 1912-13 वर्षे
 - (2) कालिदासस्य - 1806-07 वर्षे
 - (3) दण्डिनः - 1896-97
 - (4) अश्वघोषस्य - 1926-27
69. 'विषकृक्षोऽपि संवर्ध्य स्वयं छेतुमसम्प्रतम्' इति कस्येदं वचः ?
- (1) भट्टनारायणस्य
 - (2) बिल्हणस्य
 - (3) श्रीहर्षस्य
 - (4) कालिदासस्य
70. 'दारिद्र्यात् पुरुषस्य बान्धवजनो वाक्ये न संतिष्ठते' इति इदं काव्यं कस्मिन् काव्ये अस्ति ?
- (1) नागानन्दे
 - (2) अभिज्ञानशाकुन्तले
 - (3) मृच्छकटिके
 - (4) कुमारसम्भवे
71. किरातार्जुनीये काव्ये वनेचरः युधिष्ठिरं कस्मिन् वने समाययौ ?
- (1) द्वैतवने
 - (2) दण्डकवने
 - (3) वृन्दावने
 - (4) काम्यवने

72. योजयतः

a) वसन्तसेना

b) सागरिका

c) वासवदत्ता

d) सीता

(1) a-iv, b-i, c-iii, d-ii

(3) a-iii, b-ii, c-i, d-iv

i) स्वप्नवासवदत्तम्

ii) उत्तररामचरितम्

iii) रत्नावली

iv) मृच्छकटिकम्

(2) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(4) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

73. दीर्घाध्वगं कुरङ्गकनामानम् आयान्तम् कः अद्राक्षीत्?

(1) नलः

(3) श्रीकृष्णः

(2) दिलीपः

(4) हर्षः

74. मम्मटमतानुसारं अवरकाव्यलक्षणस्य क्रमं चिनुत।

(1) वाच्यचित्रं, शब्दचित्रं, अव्यङ्ग्यं, त्ववरं, स्मृतम्।

(2) अव्यङ्ग्यं, वाच्यचित्रं, शब्दचित्रं, त्ववरं, स्मृतम्।

(3) शब्दचित्रं, अव्यङ्ग्यं, वाच्यचित्रं, त्ववरं, स्मृतम्।

(4) शब्दचित्रं, वाच्यचित्रम्, अव्यङ्ग्यं, त्ववरं, स्मृतम्।

75. कुवलयानन्दग्रन्थानुसारं रूपकालङ्कार लक्षणम् अस्ति -

(1) उपमानोपमेयत्वं यदेकस्यैव वस्तुनः।

(2) पर्यायेण द्वयोस्तच्चेदुपमेयोपमा मता।

(3) प्रतीपमुपमानस्योपमेयत्व प्रकल्पनम्॥

(4) विषयभेदताद्रूप्यरञ्जनं विषयस्य यत्।

76. वाच्यातिशयिनि व्यङ्ग्ये ध्वनिस्तत्काव्यमुत्तमम्। इति कस्य उक्तिरस्ति?

(1) विश्वनाथः

(3) आनन्दवर्धनः

(2) मम्मटः

(4) वामनः

77. मन्दाक्रान्तायाः छन्दः-क्रमं चिनुत।

- (1) न त त म भ गु गु
- (2) त त न म भ गु गु
- (3) म भ न त त गु गु
- (4) भ म न त त गु गु

78. योजयतः

a) शृङ्गारः

b) वीरः

c) करुणः

d) अब्धुतः

(1) a-iii, b-i, c-ii, d-iv

(3) a-ii, b-i, c-iii, d-iv

i) गौरः

ii) कपोतः

iii) श्यामः

iv) पीतः

(2) a-i, b-iii, c-iv, d-ii

(4) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

79. दशरूपकग्रन्थे रूपकाणां भेदकः

(1) अलङ्कारः, छन्दः, रीतिः

(2) वस्तु, नेता, रसः

(3) गुणः, नायकः, विदूषकः

(4) अङ्कः, गुणः, दोषः

80. नाट्यशास्त्रानुसारं रससिद्धांतानां समीचीनं क्रमं चिनुत।

(1) उत्पत्तिवादः, अनुमितिवादः, भुक्तिवादः, अभिव्यक्तिवादः

(2) अभिव्यक्तिवादः, भुक्तिवादः, अनुमितिवादः, उत्पत्तिवादः

(3) अनुमितिवादः, भुक्तिवादः, अभिव्यक्तिवादः, उत्पत्तिवादः

(4) भुक्तिवादः, उत्पत्तिवादः, अनुमितिवादः, अभिव्यक्तिवादः

81. रिक्तस्थानं पूरयत।

मद्वयं भद्वयं चैव ब्रत्रयं व ——— ।

(1) पञ्चकम् ।

(2) चतुष्टयम् ।

(3) अष्टकम् ।

(4) त्रयम् ।

82. मत्स्यपुराणेन सम्बद्धमाख्यानमेतत्।

(1) दुष्यन्ताख्यानम् ।

(2) अम्बोपाख्यानम् ।

(3) कद्रूविनतोपाख्यानम्

(4) आदित्याख्यानम् ।

83. मेकडोनेल् महाशयस्य अभिप्राये रामायणस्य कालः।

(1) क्रि.पू. 400

(2) क्रि.पू. 600

(3) क्रि.पू. 500

(4) क्रि.पू. 300

84. उपपुराणानां संख्या कति ?

(1) 18

(2) 16

(3) 19

(4) 17

85. कौटिलीयार्थशास्त्रानुसारेण योजयत।

a) प्रथमाधिकरणे

i) चोराणां निग्रहः।

b) चतुर्थे अधिकरणे

ii) युद्धवर्णनम्।

c) षष्ठाधिकरणे

iii) राजशिक्षा।

d) नवमाधिकरणे

iv) सप्ताङ्गानि।

(1) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

(2) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(3) a-iv, b-iii, c-ii, d-i

(4) a-ii, b-iv, c-i, d-iii

86. 'रावणवधम्' काव्यस्य कर्ता कः ?

(1) कालिदासः।

(2) भट्टिः।

(3) भवभूतिः।

(4) भोजः।

87. रिक्तस्थानं पूरयत।

‘याज्ञवल्क्यस्मृतौ स्त्रीधनम्’ ——— उक्तम्।

(1) पञ्चधा।

(2) त्रिधा।

(3) षड्धा।

(4) चतुर्धा।

88. योजयतः

a) अशोकस्य स्तम्भलेखः

i) भितरी

b) चन्द्रगुप्तस्य लौहस्तम्भलेखः

ii) इलाहाबाद

c) स्कन्दगुप्तस्य स्तम्भलेखः

iii) रुम्मिनदेइ मन्दिरम्

d) समुद्रगुप्तस्य स्तम्भलेखः

iv) मेहरौली

(1) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

(2) a-iii, b-ii, c-iv, d-i

(3) a-iii, b-iv, c-ii, d-i

(4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

89. ‘धारणात् धर्म इत्याहुः’ – कस्य उक्तिः ?

(1) मनोः।

(2) याज्ञवल्क्यस्य।

(3) कौटिल्यस्य।

(4) पराशरस्य।

90. ब्राह्मीलिप्याः कूटवचनम् / गूढलेखनोद्घाटनम् (Decipherment) कः कृतवान् ?

(1) ऐसाक् टेलर।

(2) डब्ल्यू. डीक्के ।

(3) सर् विलियम्स जोन्स ।

(4) जेम्स प्रिन्सेप् ।

91. ऐहोलशिलाशासनं केन कविना विरचितमस्ति ?

(1) रविकीर्तिना

(2) धर्मकीर्तिना

(3) अश्वघोषेन

(4) वरदाचार्येण

92. ‘देवानांप्रिय’ इति कस्य उपाधिरस्ति ?

(1) समुद्रगुप्तस्य

(2) चन्द्रगुप्तस्य

(3) अशोकस्य

(4) कुलशेखरस्य

93. योजयतः

a) दण्डनीतिरे का विद्या

b) त्रयी वार्ता दण्डनीतिश्च

c) वार्ता दण्डनीतिश्च

d) चतस्र एव विद्याः

(1) a-iii, b-iv, c-ii, d-i

(3) a-ii, b-iii, c-iv, d-i

i) बार्हस्पत्याः

ii) कौटिल्यः

iii) मानवाः

iv) औशनसाः

(2) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

(4) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

94. लोकयाज्ञार्थी ——— भवेत्

(1) धर्मकामः

(3) उद्यतदण्डः

(2) अर्थकामः

(4) मोक्षकामः

95. मनुसंहितायां कति क्रोधजानि व्यसनानि सन्ति ?

(1) अष्टौ

(3) दश

(2) नव

(4) सप्त

96. सनातनं ब्रह्म ——— दुदोह

(1) भू-भुव-स्सुवराख्यव्याहृतिभ्यः

(3) अग्निवायुरविभ्यः

(2) पृथिव्यन्तरिक्षद्युभ्यः

(4) पृथिव्यप्तेजोभ्यः

97. अधोलिखितेषु मनुस्मृतेः टीकाकारः कः ?

(1) अत्रिः

(3) हरिहरः

(2) माधवाचार्यः

(4) कुल्लुकभट्टः

98. स्वधर्मानुष्ठानेन किं प्रयोजनं भवति ?

(1) नरकम्

(3) धर्मः

(2) आनन्त्यम्

(4) स्वर्गम् आनन्त्यं च

99. सर्वतः प्राचीनः ब्राह्मीशिलालेखः कस्य ?

(1) युधिष्ठिरस्य

(2) जनमेजयस्य

(3) अशोकस्य

(4) कनिष्कस्य

100. A) गुप्तकालीनशिलालेखाः संस्कृतभाषायां सन्ति

B) गुप्तकालीनशिलालेखाः ब्राह्मीलिप्यां सन्ति

चिनुत

(1) A साधु B असाधु

(2) A असाधु B साधु

(3) A - B उभयम् साधु

(4) A - B उभयम् असाधु

SPACE FOR ROUGH WORK

prepp
Your Personal Exam Guide

SPACE FOR ROUGH WORK

prepp
Your Personal Exam Guide